

Medicinos aktas: optometrų savivalės pabaiga

2005 metų spalio mėnesio 21–22 d. Miunchene Europos Sąjungos gydytojų specialistų taryba priėmė ir patvirtino Medicinos akto definiciją, kartu aiškiai apibrėždama medicininės ir paramedicininės veiklos kompetenciją. Oftalmologijoje tai tiesiogiai palietė ilgai vykusią nebylių oftalmologų ir optometrijos specialistų kovą. Vilkimės, jog Lietuvoje, vadovaujantis šiuo aktu, telieka sulaukti poįstatyminių aktų, aiškiai apibrėžiančių licencijuoto gydytojo ir optometristo profesinę atsakomybę, kompetenciją ir veiklos galimybes.

Ankstesniuose „Lietuvos oftalmologijos“ žurnalo numeriuose rašėme apie tai, kad į oftalmologijos sritį skverbiasi su medicina nieko bendra neturintys optikos specialistai – optometristai. Išties, kai kuriose šalyse šie medicininio išsilavinimo neturintys specialistai, remiami turtingų optikos kompanijų, kėsiasi gydyti jautriausią žmogaus organą – akį. Kai kuriose JAV valstijose jiems oficialiai leidžiama išrašinėti vaistus akims, gydyti akis lazeriu, atlikti plastines akių vokų operacijas. Tai kėlė didelį nerimą Europos oftalmologams, kurie ir inicijavo naujo dokumento – Medicinos akto apibrėžimą.

MEDICINOS AKTO SVARBA

Vakarų Europoje trintis tarp oftalmologų ir optometrų truko bemaž septynerius metus. Ir tik šių metų spalio 21–22 dienomis Europos medikų sąjunga Miuncheno susitikime adaptavo Medicinos akto apibrėžimą. Tai didelis gydytojų oftalmologų laimėjimas, kuris neleis jiems atsidurti pelningo optikos verslo šalikelėje. Dokumente, be kita ko, sakoma, jog diagnozuoti ligą, sudaryti gydymo planą ir gydyti, taip pat atlikti profilaktinį bei mokomąjį darbą gali tik turintis universitetinį medicininį išsilavinimą licencijuotas gydytojas.

Remiantis Europos Sąjungoje priimtu Medicinos akto apibrėžimu, Lietuvoje artimiausiu metu turėtų rasti poįstatyminiai aktai, kuriuose būtų konkrečiai apibrėžta, kas yra gydytojo kompetencijoje ir kokius veiksmus gali atlikti optometristas.

Oftalmologams šis dokumentas yra labai svarbus. „Mes ne prieš tai, kad optometristai padėtų atrinkti žmones, kuriems reikalingas gydymas, bet kategoriškai prieštaraujame jų kišimuisi į gydymą“, – pabrėžia Lietuvos oftalmologų asociacijos prezidentas prof. V. Jašinskas. Naujajame dokumente aiškiai nurodoma, kad Medicinos aktas turi būti atliekamas registruoto gydytojo, jo priežiūroje ir/arba remiantis jo receptu.

UNION EUROPEENE DES MEDICINS SPECIALISTES EUROPEAN UNION OF MEDICAL SPECIALISTS

Av. de la Couronne, 20, Kroonlaan
B-1050 BRUSSELS
www.uems.com

tel.: +32-2 649.5164
tel.: +32-2 640.3730
uems@skynet.com

D 0514 FINAL

EUROPEAN DEFINITION OF THE MEDICAL ACT

On the occasion of its meeting in Munich on 21 & 22 October 2005, UEMS Council adopted the following definition of the Medical Act:

„The medical act encompasses all the professional action, e.g. scientific, teaching, training and educational, clinical and medico-technical steps, performed to promote health, prevent diseases, provide diagnostic or therapeutic care to patients, individuals, groups or communities and is the responsibility of, and must always be performed by a registered medical doctor/physician or under his or her direct supervision and/or prescription“.

„Medicinos aktas apima visą profesinę veiklą – mokslinę, pedagoginę, mokomąją ir edukacinę, klinikinę ir medicinos-technikos žingsnius, skatinančius sveikatą, ligų prevenciją, diagnostiką ar gydymą: tiek individualų, tiek grupinį ar bendruomeninį bei šios veiklos atsakomybę. Šią pagalbą visuomet turi teikti tik licencijuoti gydytojai arba jų tiesiogiai prižiūrimi ir/ar vadovaujasi jų nurodymais asmenys“.